

Womhaj Bóh!

Czytło 11.
18. mierzca.

Łętnik 4.
1894.

Szerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy łobotu w Śmolerjez knihičiszczeni w Budyšcinje a łu tam doštać ła sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 ny.

Njedzela Palmarum. Konfirmazijski dzeń.

Jan. 12, 12—19. Mat. 21, 15. 16. Lubošny wobras stupi nam se šwjateho teksta napscheczimo. Jesuś, našch njebieski kral, pošledni ras do šwojeje šmjercze do Jerusalema nutščehnje. Šchromadženy lud powita jeho i šhwalobnym šhěrlušom 118. psalma: Šofiana temu šynej Davidowemu. A w ludu je tež, kaž nam šwjaty Matej šjewi, džeczaza czerjoda. Ta špěwa w radošnej wješelosczi se starymi. Ta czechnje i tym Šnješom pšches zyle město horje do templa. Šišczechje w templu džeczzi wołaja: Šofiana temu šynej Davidowemu. Šaj hišczechje w pšchichodnych dnjach, jako bė tón lud hižo šhwalbny šhěrluš šapomnił, wołaju džeczzi jemu napscheczimo šofiana. Wone njedadza šebi to šakajacž. Šišczechje kliczechje to ła tym Šnješom kaž šłódke džeczaze hłošny, jako wón czerpicž džěšche.

O, tež dženska je tajka šbóžna šchtunda, hdžez ło w wjele zyrkwjach džeczaza šhwalba lubeho šbóžnika wobnowi. Džeczzi našchich wošadow šu špěwarjo, kiž šwój ššczechniški šlub wobnowja, Jesušeje šwěrnoscž hacž do šmjercze šlubja. O šo by tola džeczaze šofianawołanje dženska wšchudžom, hdžez wošadna nadžija pšched wołtarjami šteji, w šwjatym šahorjenju, we wutrobnej wěrje kaž džakny šhěrluš ło š njebieškam šbėhnyło. Dženska, lube paczechke džeczzi, dyrbi ło wot waš wšchitkich wušnacž šwjata žadošcž, do Jesuša wěricž a ła nim šhodžicž i tym hłošom: Šofiana temu šynej Davidowemu. Twoji šmy my a i tobu chzemy šhodžicž džensš a šwoje žiwe dny. Niž

jenož šobu wołacž, šobu špěwacž, dofelž wšchitžny drušy to tež cžinja, dyrbicze tajku šhwalbu Jesušowu, ale wašcha najnutrnišcha wutroba dyrbi ło nastajicž na pucž temu Šnješeje napscheczimo, kiž waš wopyta se šwojeje njebieskeje šwjatnižy, šo by wam wošebje šwoju luboscž a hnadu wopokajak. Wšchak dyrbicze wušnacž: Šnježe, my nješšmy hėdni, šo ty š nam pšchindžesh; ale wón wšchak pšchindže i wulkej luboscžu. Šak dha móže hinaš hycž, hacž šo wšcho we waš woła a špěwa: Šhwaleny budž tón, kiž pšchindže we mjenje teho Šnješa! Wy šczech šłabe džeczzi, nje móžecze ani došpołnje po woli wašcheju šarscheju a wuczerjow žimi hycž. A nětk dyrbicze w kraleštwje wěczneho krala pod nim žimi hycž a jemu šlužicž we wěcznej prawdošczi, nje winošczi a šbóžnošczi! Šnjeje dha žane šofiana špěwacž: O Šnježe, pomhaj, o Šnježe, daj ło derje radžicž? Šaj wšchak, ta šhwalba Šnješowa, kotraž dženska i wašcheho erta wuńdže, dyrbi pšchezo we wašchim erczech hycž. To dyrbi šhubjeny dzeń we wašchim žiwjenju rėkacž, hdžez nješhodžicze ła wašchim Šnješom a šbóžnikom a hdžez žane šłowo modlitwy a džaka, šhwalby a luboscze š njemu i wašchich wutrobom nje wuńdže. Wudžecze dženska wjel šetkacž, kiž chzedža wam najradšcho, kaž tamni šarisejšny Šerusalemškim džeczžom, štare šhwalbu, a šofianawołanje šakajacž, dofelž ło jim njełubi. Ale njedajcze jo šebi wot nišoho wobaracž! To je wašche džeczaze prawo a wašcha džeczaza pšchijšlušnošcž pšched Bohom tym Šnješom, kotruž wam ništo wšacž nješmė.

A my šami, lubi dorosczeni ššchescžijenjo, chzemy dženska na mlodej nadžiji našchich wošadow, kotraž šofiana

wolajo do Božich domow nuts czehnje, swoju samšnu nadžiju sa zyrkej a Bože kralestwo pošylnič a wobtwjer-
džic. Nischcže pschezo so temu Knjesej džeczi porodzeja, jako roša na šwitanju. O dajcže nam se słowom, i mod-
litwu a i dobrym snamjenjom pomhacž, so so žane i tajlich džeczi nješhubi, so by kóždy i tychle šynow w šlym šwęcze šwěrnny wusnawar Jesom Khrysta byl a kóždy i tychle džowkow czicha pobožna džowka Knjesowa. O Knježe, pomhaj, daj so derje radžicž.

Zubošny wobraš a krašny napohlad našche drohe džeczi, lubi šynojo a džowki w rjanych starošerbškich bělych płachtach, snamjenjach džeczazeje njewinoscže a Jesuškowcje šuknje prawdoscže! Tak woni dženz temu Knjesej napsch-
cziwo czahnu. Ale šhto budže halle, hdyž budžemy i nimi junu pšched jehnjeczowym trónom stejecž, šwoblešani bělu šuknju a palmy w rukach! Potom nješpewamy wjazy hosiana, to reka: Knježe, pomhaj! pšchetož potom je nam pomhane; potom žane: šwaleny budž tón, kiž pšchindže, pšchetož potom je wón pšchischol. Potom špewamy temu Knjesej nowy šherlusch a jeho šwalba budže pschezo w našchim ercže, potom reka:

Šlaj, tu šym ja a te džeczi, kotrež ty mi daš šy. Šamjen.

Khosčczer i Delan

abo

Kak je něšto i Božej pomozu do rjaneho samoženja pšchischol.

Šbožowny chyzł wšak najradšcho kóždžiczi cžlowjek jowle na semi bycž. Najwjazy ludži šebi myšli: „Byli my jeno bohaczi, byli jako tajzy tež šbožowni.“ Woni šebi praja: „Pola cžlowjeka je to tak, so jeho šbože i jeho pjenjesami runje tak hromadže wišy, kaž bėrnjowe kulki se šwojim pjenkom a kaž trawne selo se šwojimi koruščkami.“ Ale kak so tola tajzy ludžo i tym žakostnje mola a so mašo na to wusteja, kajke so tu i cžlowjecžim šbožom po prawom ma, a tola móža jo wšchitzy wšchėdnje se šwojimaj woczomaj wohladacž.

Šswjate pišmo nam praji: „Tym, kiž Boža lubuja, dyrbja wšchė wězy i lėpschemu šlužicž“, — hinascho pak tu nihdže na šwęcze njeje. Pjenjesy šu a wostanu pjenjesy, ale cži ludžo, kiž maja pjenjesy, maja pak tajke, pak hinasche wutrobny a myšle. Šdžež je so něšto se šwojej wutrobu do šwojich pjenjes salubowal a so i nimi šwėrowal, i tajkeho jeho mandželšeho šjenocženja wurodži so potom jara wšchelati živy plód; nětomu tajkemu i jeho wězu na šbože dže, druhemu do nješboža. Wóh luby Knjes je nam tole jašnje pšched woczji stajil. Ale něštožkuliz ma sa něšto tajkele blukej woczji abo šaczmi šebi jej se šwojim mudrowanjom, na kajkež bė šam šapšchischol. Ša to mohł wam tu wjele wopokasow podacž, chzu pak wam jowle radšcho i jenicžkim jenyj dopokasacž, kak šu nětomu pjenjesy šbože do jeho doma šanjekle, — tónle cžlowjek pak bė i Delan kchosčczer.

Khosčcžow je kóždžicžkemu cžlowjekej trjeba, kaž kóždy šam wě, a takle je to hižo w štarych dawnych cžasach bylo. Tajlich wězkow je wjele, kajkež so wšchėdnje w kóždžicžkim domje trjebaja a wšchudžom šu tajzy ludžo nadeńcž, kiž šu šwólni, druhim wudoknjecž a wudželacž, cžehož šu tamni potreblimi. Ale tajkiche maja wšchelazy ludžo husto mašo ledžbu, kiž jim tajke wězy wudželane do domu pšchinješku; woni šebi myšla: „Dobre, so je dostanjemy, ale tak tunje, kaž móžno.“ W hewaschim cžasju se wšchėm tym takle njebė. Hewak bė i tym takle: Šdyž žadyn kchosčczer, abo žona i butru abo i twarozškami komu do kheže pšchindže, bė, kaž byla šobu do doma šluschala, tajzy ludžo bėchu jim, kaž dobri štari šnaczi. Kóždy dawno wjedžiške, hdy žadyn tajki abo žana tajka i nim do doma pšchindže, a hdyž tu bė, bu jemu něšto i jedži abo psche picže pšchinješene, a nješpšchindžechu woni tón abo tamny wicžny džej, šamolwichu šo pšchichodny krocž, kaž byli něšto njeprawe šczynili, a prajachu: „Wy drje šcže wěscže hladali, hdyž wostanu, so i wam nješpšchindžech a šcže šo dyrbjeli potom něhdže druhdže i tym šastaracž, šhtož bė wam trėbne bylo; to pak mi jara žel cžini.“ Tež šebi tajzyle pšchinoschercjo wšchu móžnu prózu cžinjachu, so mohli šwojim wotkupje-

riam i něčim dobrym pošlužicž. Šchėstachu pak tamni šami tajkele wězy ludžom do doma nošycž, prózowachu šo wo to, so by po nimi jich šyn abo džowka abo cžetka abo drugi něšto wot nich to šamo dale cžinił a tych ludži špokojał. Takle pšchedawar a šupowar bješ šobu hromadu wišaschaj, ale w našchim cžasju tu i wjetšcha nicžo tajke wjazy njeje; ludžo šu na wutrobje bóle a bóle woshmnili a něhdusche dobre štare šwajski šu rošeswajšane.

Tajkile domow-pscheczel bė něhdy Delanski kchosčczer, kiž bė husto w měscže nadeńcž a wohladacž. Kóždžicžku šobotu tu wón se šwojimi kchosčcžemi bė, bė pak tež wšchudžom wšchėm dobrny šnaty. Šeho nan bė byl w šwojim cžasju pschi wojakach, ale bė šake šemrjek, jako bė jeho šynk hišcže młody, macž bė šhorawata, šamoženje žane njeměšchaj, ale po proščenju kšodžicž šo jimaj njechasche. Šenu šotru wón mějesche, ale ta bė šo w šwojich młodych lėtach pšchistajika, bė i woprėdka pola šušodneho bura ša kruwarču šlužika, ale jako bė šebi něšto wušlužika, so bė šo mohla trochu duschna wudrafcžicž, pšchistaji šo na knježi dwór do hroda ša deleńžu. Macž a bratr pak bėšchaj na nju hordaj, a hdyž šebi wo nej pomjedaschaj, rekasche špochi pola njeju: ta našcha knježka Šanžka. Šank njemőžesche a nješmėdžišche šwoju macžer wopušcžicž, pšchetož ta dyrbjesche nětoho pschi šebi mēcž, kiž jej kuš tepjenja pšchinoschomasche a jej hewak w domje pomhasche. Takle šo macž a Šank žiwješchaj, Wóh a dobri ludžo jimaj pomhachu, ale wšcho jimaj tola jeno něšak i nusu džěsche.

Wobaj bydleschaj pola jeneho bura, kiž mějesche šwój štary i wonka dwora natwarjeny wumjenł, prošny štejo, duž tón bur něhdy Šankej praji: „Šólčje, wot tebe budžich šebi škoro myškil, šo dyrbjak šebi ty móž něšto šašlužicž; wulki a šylny došcž šy ša to, hłowu pak mašch tež ša to něšakju.“

„To wšchak chyzł i wutrobu radny“, praji jemu Šank, „chyzł pak jeno wjedžecž, i cžim šebi to mohł!“

„Něšto bych ša tebe wjedžak, i cžim mohł šebi šchwarny kroschit šašlužicž; šapoczju ludžom kchosčcže dželacž! Wónka w mojich šerkach je došcž bėšowych prutow, žuli mi došcž i nich wukranu, dónđž tam, wurėšaj šebi i nich šwoje pruty, mi njetrebasch ša nje dale nicžo płacžicž, hacž so mi kóžde lėto wšchė kchosčcže, kotrež šu nam potrejbne, darmo wudželacž.“

(Pštracžowanje.)

Kajki ma młodženz bycž a kajki wón nima bycž?

To je praschenje, kotrež njeje ša žyly šwět, ale wěcže ša pobožnych młodženzow jara wazne a nusne. Šchėdewšchėm pak je wone ša tych młodych hólzow, kiž tele dny po wobnowjenju kšchcženiškeho šluba do šjawneho žiwjenja štupja, najwaznišche a najnusnišche: „Kajki ma młodženz bycž a kajki wón nima bycž?“ Najlėpsche wotmolwjenje na tole praschenje wšchak dawa šwjata biblija w tymle šlowje: „Kak młodženz pónđže po cžistym pucžu, hdyž šo wón džerzi po tvojim šlowje“ (Šf. 119, 9). Ale tež w knihach Božej štwórby šo mudre wotmolwjenja na tole praschenje namakaja. Wšchak dyrbišch jeno cžitacž móž w knihach Božej štwórby. Bješ rostlinami je šchtom, kiž je šnamjo, kajki ma młodženz bycž a kajki wón nima bycž. Prawy młodženz ma bycž jako šchtom, plódženy pschi wodnych rėkach, kotryž šwój plód dawa w šwojim cžasju a jeho lišcžo nješwjadnje (Šf. 1, 3). Tajki šchtom je šo šluboško w macžernej semi šakorjenil a teho dla šteji wón tak twjerdže, so jeho žane wichory powalicž njemőža. Tak dyrbi młodženz tež šwoje korjenje mēcž w šwojim wótžnym kraju. Šwangelški młodženz dyrbi kralošwěrnny bycž; w twjerdej šwěrnoscži dyrbi šo wón džeržecž i šwojemu khezorej a i wótžnemu krajej a nješmė šo psches žanych ludžikazerjow wot tajkeje šwěrnoscže wotwobrocžicž dacž. Ale prawy młodženz nima po druhim šoku tež tajki bycž jako šchtom. Šchtom wostanje pschezo na jenyj měštnje, njepoda a njewotšali šo prjecž, a hdy by wón woczji mėl, njeby wón w šwojim žiwjenju nicžo dale widžak, hacž jeno najbližšchu wokolinu. Ale prawy młodženz dyrbi šo tola pschi wšchėj lubošcži i domijnje i njeje wotšalicž, dyrbi šwět šesnacž, cžlowške měšta a jich waschnja a myšle, hory a rėki Bože a rjany Boži šwět; młodženz dyrbi wokoło pucžowacž, a hdyž to njemőže po nohomaj, dokelž jeho šchtant abo jeho powołanje hižo w młodostnych lėtach jeho na tym šamym měscže džerzi, dha dyrbi wón cžim hušcžišcho w duchu pucžowacž, šwojeho ducha rošwucžicž a šejwicz, tak wjele hacž wón móže, w dobrnych knihach, kotrež jeho wuczja, kajke w šwęcze a w Božej štwórbje je, so by wón dale widžecž nawuknył, hacž na šwoje polo a na šwój dwór.

Bjes swerjatami je jich wjele, kotrež bychu mlodzenza rošwuczič mohle, kajti ma byč a kajti niz, najwjazy, ſebi myſlu, mrowja. Prawy mlodzenz ma byč jako mrowja a tež niz jako mrowja. Wón ma byč jako mrowja; wón ma džekawy byč. A temu napomira hižo mudry Salomon w ſnathym ſchpruchu: Ty lěni, dži t mrowi, woblada j je waſchnje a wufn; hač runje žaneho ſerſhty, hetmana abo knjeſa nima, tola pſchihotuje ſebi wona ſwój khlěb w lěče a nahromadži ſebi jědž wo žnje (Pſchibł. Sal. 6, 6. 7). Snajach mlodzenza, kiž bē po ſwojim waſchnju trochu lěni a ſo ſwěru pſchecziwo lěnjoczi bēdžesche; tón bē ſebi tónle ſchpruch wuſwolit a prajeſche jón wſchědnje ſ najmjeſſcha tti krócž ſ hlomy; wón čzeſčesche mrowje jara a dzeržeſche wjele do nich. Prawy mlodzenz ma byč jako mrowja, tač pilny, tač džekawy, tač ſwěrnny; wón dyrbi džekacz w pocze ſwojeho woblicza; moſle dyrbi na rukach mēčž; to ſu rjady teho džekaczerja. Ale po druhim boku nima prawy mlodzenz byč jako mrowja. Mrowja ryje w ſemi, noſy jene pēstowe ſornjatko po druhim, je žiwa w ſemi a wumrje w ſemi. Niž tač prawy ewangeliſki mlodzenz! Jeho ruka, jeho hlowa džekatej ſa ſemiſte žiwjenje, ale jeho wutroba ma wyſchſche žadanje, njebeſte ſtyſchenje; wón nježada jeno: doprědla na ſemi, ale tež: horječach do njebeſ! Ženož ſa ruku a hlomu je mrowja mlodzenzow ſnamjo, ſa wutrobu pač hodler. Wyſche ſemje ſbēha ſo jeho wutroba do tamneho ſwěta.

Bjes kamjenjemi njeſpomnju na žadny woſebje. Ža praju jeno: Prawy mlodzenz ma byč jako kamjen a tež niz jako kamjen. Kamjen je twjerdy a njehnuty; majtaj jón abo bij jón; ſmēt ſo na njón abo daj ſo ſylſam na njón ronicž, kamjen woſtanie twjerdy. Tač dyrbi mlodzenz twjerdy a njehnuty woſtač pſchecziwo ſwětnym ſpytowanjam. Hač ſawjedny ſwēt jemu hroſy abo ma jeho ſa ſmēch, hač jeho ſ leſnoſčju t ſebi čehnje a kača na njeho, twjerdy jako kamjen dyrbi mlodzenz byč, prawy, ewangeliſki mlodzenz pſchecziwo ſwětej. Napſchecziwo jeho ſpytowanju dyrbi wón twjerdy byč, ale niz napſchecziwo jeho nuſy. Wjele ſterje pſchecziwo ſwětnej nuſy njeſmē wón nihdy twjerdy byč jako kamjen, ale mjehi jako woſt. Hdžez widži ſylſy pſtačž, dyrbi wón je ſetrēcž, hdžez widži nuſy, dyrbi jej wón wotpomhačž.

Prawy mlodzenz ma byč jako ſchtom a niz jako ſchtom, jako mrowja a niz jako mrowja, jako kamjen a niz jako kamjen. Prawy mlodzenz nima kraloſwěrnny, lěni, njeſmilny byč, ale kraloſwěrnny, džekawy, ſmilny! Po Duandtu.

Naſche džeczi.

Saſo ſteji w tyčle dnjach wjele ſtow tyſaz džeczi pſchēd woſtarjemi, ſo bychu ſwěrnocž a poſluſchnocž ſlubili temu, kiž je w ſwjatej kſchčenizy je ſa ſwoje pſchijač. Eſu wone derje pſchihotowane? Že nadžija, ſo budža wěru, kotruž wuſnaja, tež dzeržecž we wſchēch ſpytowanjach, abo budže ſo jich njewoſtwjerdžena wutroba bórny pſchemēnjecž a ſo wot ſwěta ſawjeſčž dacž, ſo ſo jim ſwětny loſcht bole lubi, dyžli wuſti pučž, kiž t žiwjenju wjedže? — Že ſrudneho naſhonjenja wěmy Bohužel, ſo jeno mačo priedy konfirměrowaných ſwěru pſchi ſlubjenju woſtanie, ſo budža žiwe ſtawy ſwojeje žyrkwe. Sa jich wjele je džen konfirmazije wjele ſterje to woſtomitnjenje, hdžez žyrkwi khibjet pſchiwobrocža a ſo je žohnowanja jako čzežkeho brēmjenja ſwinu. Eſwobodni čzedža byč pſchecziwo Božej ſwjatej woli a jeho kaſnjam. Hrečej ſluža a panu pſchezo hlubiſcho, torhajo tež druhich do ſkaženja. Eſhto možem, ſchto dyrbimy čzinicž, ſo bychmy mlodych kſcheczijanow pſchēd wěſtym ſkaženjom duſchow wobarnowali?

Ma tole praſchenje by ſo wjele wotmolwicž hadžiſo. Wny čzewy jenož na wſchitko ſ krótkim ſpomnicž. Wny lubi nanojo a maczerje, wy ſeže wobarnowarjo waſchich mlodych džeczi, wjazy, wěczi ſaſtupjerjo waſcheho Boha. D ſtarajče ſo ſa to, ſo waſ njebychu junu waſche džeczi wobſkorzič a wam winu dawake, ſo ſu ſo wone lohkomyſlnje wot pučža t žiwjenju na ſchěroki pučž hreča ſabludžič. Maja nad wami dobre ſnamjo, ſa kotrymž možēja ſlědžicž? Pytnu wone, ſo wy ſami temu Knjeſej ſlužicže w čiſtoſčzi a njeſebicžnej luboſčzi? Pomhače wy t temu, ſo je jim tónle čzaſ prawy čzaſ čzičeho pſchihotowanja? Čzitacže wy ſ nimi Bože ſłowo? Pomhače wy ſe ſwojim ſłowom ſwěrneje luboſčže džeku duſhowneho, kotremuž ſeže ſwoje džeczo t roſwučenju pſchepodali? Wobarnujecže jo pſchēd ſtym towarſtwom? Starajče ſo wy ſa to, ſo je jim na konfirmaziſkim dnju ſwjate ſlubjenje a žohnowanje Bože wažniſche dyžli rjana draſta a ſemiſte dary, kotrež doſtanu? Pomhače wy jim, ſo wone prawe pſchihodne a wužitne powoſanje ſebi wuſwola? A dajče waſchim ſynam

jenož něſchto prawe wufnyčž a ſwěru džekacz po wopiſnje teho, kiž je ſa naſ hačž do ſmjercže džekacz! A wy, lube maczerje, njebojče ſo, waſchim džowkam ſlužicž dacž, ale to pſchi pobožnym a dobrym knjeſtwje, hdžez ſo modlicž wufnu a hdžez je Bože ſłowo wſchēdna jědž. Wobarnujecže je pſchēd frejotu, wot wjele kſwalenej a žadanej, kotruž ſebi wot džeka w fabrikach wotčakuja; runje tač frejota je huſto wěſty pučž do wotrocžkowſtwa hreča, do kotrehož wone bórny nuts, a ſ kotrehož tač čzežko won, ſnano nihdy wjazy, njeſchindu. Starajče ſo, ſo waſchi ſynojo do kſcheczijanſkich towarſtwow mlodych hólzow, hdžez tajke ſu, ſaſtupja, a podpjerajče a hajče ſami džeko tajkich towarſtwow; poſčelcže waſche džowki do ſhromadžiſnow mlodych hólzow, kotrež ſo nětko nimale wſchudžom wot ſaraktow abo wot diaconiſow wotdzeržuja. Hladajče ſwěru na to, ſo hólzy a hólzy njeđelſte roſrēcžowanje ſ konfirměrowanej mlodžinu w Božim domje njeſkomdža. Wobarnujecže je woſebje pſchēd ſtym ſawjedženjom njeđele; pſchetož Bohužel je wěrnno, ſo njeđela, kač žadny drugi džen, teſto duſchow mori a ſawda ſ hrečnej ſlužbu.

Pſchēde wſchēm pač, wy nanojo a maczerje, wy džedojo a wuſti, noſčče waſche džeczi nětk a poſdžiſcho, čzim wjazy wone ſ waſchich rukow wuroſtu, čzim ſwěrnſcho a nutrnſcho na modlažej wutrobje. Hladajče, wy wěcže to je ſamſneho naſhonjenja, tač mloda duſcha kōždemu ſpytowanju ſapadže, hdžy ſylna ſbōžni-towa ruka ju njeđerži a pſchēd wſchōr a žoſmy njeſe. Wón čze proſchēny byč a wón je wuſtyſchenje ſlubit. Macze-li waſche džeczo lube — a wy macze jo lube — dha połožče jo ſe wſchēj jeho ſlaboſčju, jeho potrebnocžju, jeho ſpytowanjom, jeho čzaſnym a wěcžnym ſbožom bjes pſchēſtačža temu na wutrobu, wot kotrehož wſchitkōn dobry a doſonjany dar pſchindže. To čzini ſwjač luboſčže a žohnowanja, kotruž hačž do wěcžnoſčže doſaha. Wōh tōn Knjeſ žohnuj tebi twoje džeczo, luby nano, luba macze, a daj jemu byč prawe pačerſke džeczo a prawe Bože džeczo. N. N.

Čzichi pjatt.

Mat. 27, 45—52.

Stōſ: D Jeſu, ſwětko žiwjenja.

Nětk doſonjač mój Jeſuſ je,
Tōn džen ſo do čziny ſawrjeje,
Ža ſemja čzepeze a rži,
Eſo wjele rowow wotewri.

Sawiſchč ſo templa roſtorže,
Eſo widžecž je najſwjecziſche;
Ža žyła ſtwōrba žaruje,
Eſo ſtworicžel Wōh mormy je.

D čziče jehny Jeſuſo,
D luboſčž, hnadny ſbōžniko,
Žač miſa bēži twoja krej,
Kiž wot hrečow naſ čzini frej.

Dha pohladaj na Jeſuſa,
Ty hrečna wozza ſhubjena:
Eſa ſwoje hreči do ſmjercže
Wſchōn ſ luboſčže ſo krawiſ je.

Ma jeho ſwjate wobliczo
Nětk pohladaj, o hrečniko,
Kač jeho hubje čzerwjenej
Eſtej ſlědnyčej a mjelcžitej.

Wón ſwoju hlomu poſhili,
Žom' wutroba ſo roſkoczi,
Eſej ruzy, noſy ſ luboſčže
Ma kſchizu ſa naſ pſchēſtrēč ſy.

Duž moja lačna wutroba
Dži, ſyni ſo t bokej Jeſuſa;
Ža krej, kiž ſ njeho wubēža,
Kač roſa duſchu wuſchewja.

Tōn pōt wot jeho woblicza
Že mój troſcht, žōrko žiwjenja,
Eſe krawne rany, ſmjercž a kſchiz,
Eſtym ſwoju duſchu wuſtrowiſch.

Mi pokaž tvoje čerčenje,
Mój Jezu, hdyž puč wotbal dže,
Kaž na křižu tam wišal by,
Tak pokaž šo mi we nudy.

To tvoje stysne wołanje
Mój we šmjerči mi pschinješe;
Njeh tež tač ducha horje dam,
Hdyž žiwjenje tu dokonjam.

Hdyž w mojim rowje wotpocznu,
Dža junu šašo postanu,
Mój twojoh' horjestawanja
Mi š čžekom, dušchu pschekrašnja. E. S.

Konfirmacija, kotraž njebu konfirměrowana a bē tola konfirměrowana.

Jako šo psched 16 lětami konfirmandojo pola mje šapšacž dachu, dyrbjach holzu wotpošacž, kotraž bē po šatonju pschemłoda. Bē mi žel, holzu wotpošacž, dofelž ju se šchule jako čžiche a pobožne džecžo šnajach, kotrež Bože šłowo jara lubowasche. Čžim wótricho w pschichodnym lēcže na nju kěžbowach a móžach na njej pytnycz, kač w njej nutštowny čžlowješ roščesche. Wona mēšesche š druhimi džecžimi daloko do žyrkwe. Šo njeby dužy pschi domoj-škodzenju wot lošych druhich džecži mylena byla a šo njeby šebi to šašo rubicž dala, šchtož bē w pacžerškej wucžbje dostala, wosta wona štajnje wrócžo a škodžesche daloko ša druhimi džecžimi. Čžadž konfirmacije pschibliži šo a macž, kotraž, hacž runje bē škětrow škuda, mēšesche šwētnē myšle, šapoczja husto, š njej wo konfir- macišej draščže rēcžecž. „Macži“, džesche holza, „draštu, kotruž čžyžych rady mēcž, njemóžesch mi ty tola dacž“. „Ššebi myšlu, šo čžesč židžanu draštu mēcž“, šnapschecžiwī hñēwnje macž. Duž holza tule šchtucžku džesche:

„Ty by wišal tu najwyschšchu prawdošč mi dobyč,
Hdyž na křižu we šmjerči ša mnje by pobyl,
Tak šuknju tej' šbožnosče wobletč mje by,
We kotrež my š šbožnosčiji hotowi šmny. (267, 6)

To bē jeje pošledni štrowy džēn. Wona šchori štrachnje. Čži dnj do šwojeje konfirmacije džesche wona š šbožniškej. Še šklabym hłošom bē wona na šwojim šmjerčnym ranju hišččže tu šchtucžku špēwala:

Hdyž napošledt tež pschindu ja,
Mój Jezu, š tvojemu šudu,
Še to mi drašta purpuršta,
Š kotrež šo woblez budu.
Ta krej mi budže na hłowje
Kaž króna, w kotrež pschistojnje
Psched Boži trón šym štipič!
Š njej budu štačž kaž njemješta
Psched štokom teho jehnjecža,
Kíž je mje šebi šupič. (87, 10)

Njedželu po tym pschewodžachu ju najprjedy wšchitžy konfir- mandojo š rowu a buchu potom konfirměrowani. To bē šhutna šwjatocznošč. Haj wišal, kač šbožne šu wasche dušche, lube pacžerške džecži, hdyž šu tač šesom šchryšta pschijaše!

Ššerbšti Macžicžny dom.

Najš projekt po Maučerowych wobrašach.

Nowe twarjenje budže 1) na hrijebjach 61 m došhe, 2) w lēwym wjetšchim džēle 34 m hłuboše a 3) w prawym mjenšchim džēle jenož 7½ m hłuboše. Tudy byčmy rad š najmjenšcha 1 m wjaz wšali, ale dyrbimy šo š tym špokojicž, šchtož šmy dostali. — Ššches hłuboki džēl twarjenja powjedže 13 m došhi a 3 m ščērofi torož do 22 m došheho a 11 m ščērofeho dwora. Š kóždeho torožoweho bofa je 10½ m došhi a 2½ m ščērofi škód. Š bofa praweho škodu šu male 4 m hłuboše a 2½ m ščērofe šhlamicžki, šnadž š pschedawanju žigarow, a šady šhlamicžkow wjedže šrumny škód do pošhodow. Š lēweho škodu škodži šo do 8 m hłubošeje a 6 m ščērofeje korcžmaršeske štwy, š kotrež durje do drugeje 12½ m hłubošeje a 6½ m ščērofeje wjedzu. Š nimaj šjednocženaj štaj 6½ m hłuboki a 3 m ščērofi büšfet a 6½ ščērofa kuchnja. Šady kuchnje je 14½ m hłuboki a 7½ m ščērofi konjemž ša wupšchaho-

warjow a šady konjemža šu rumnosče š wobhlydenju ša domowniša. (Konjemž a domownikowe bydlo drje budže šo pschepožicž hodžecž, tač šo konjemž žyle do šady, domownikownja pač hnydom šady kuchnje pschindže; pschetož š tej dyrbi šo tunja škofejownja abo pincžka atd. ša škudšchich šerbškich wopytowarjow Budyšchich šobotnych wikow šjednocžicž, do kotrež može šo tež hnydom tunja jēž š wulšeje kuchnje wudawacž.) Šady wjetšesje korcžmaršeske štwy abo restawranta a š bofa konjemža a domownikownje šu rumnosče ša šerbštu čžišchčžerņu, š woknami do maleho dwórcžka. Do tuteho dwórcžka, kiž je 20 m došhi a 3 m ščērofi, přēdku wotewrjeny a šady se šchlenžu křyty, na šuškodowej mješy šakšód te šškodom do pošhodow wjedže. Š dotal wopišanim džēle šwarjenja je w 1. (a 2.) pošhodže šastup 8½ m hłuboki a runje tač ščērofi, potom š woknami na hrijebje šal ša hōščiny 19½ m gošhi a 8½ m ščērofi, kiž može šo tež ša mjenšche šškadžowanti a towarštwā trjebacž. Šady teho je wulti šal 19½ × 19½ metrow š jewišchčžom, š estradami a galerijami. Budže 90 □ metrow wjetšchi hacž Šaučž (dotal najwjetšchi šal w Budyšchinje). Do njeho a š njeho wjedzu 4 šškody. Dotal wopišane šjawne rum- nosče budža došahaze ša šerbške špēwanške šwjedženje, koncerty, džiwadłowne pschedštajenja, šjawne šhromadžišny, lētnē hłowne šhromadžišny a pošedženja pschedškodstwow a wubjerškow mnohich šerbškich towarštwow (Macžizny Ššerbšesje, Towarštwā Šomožy, ev. luth. duchownišesje konferenžy, ev. luth. knihowneho towarštwā, towarštwā šwj. Žyřilla a Methodija, šerbškich bješadow, šerbškich burškich towarštwow atd.) — Š kšecžim pošhodže je w tutym wotdželenju knihownja a penšionat š internatom ša šerbškich šchulerjow še wšom, kiž mēšchčžanške šchule wopytja. Nimo knihownje a internata, kotrehož rumnosče šnadž šu pschewoščērne, tač šo budža šo š džēla ša knihišklad, musej a šerbštu čžitarňju nałožecž hodžecž, štej w 3. pošhodže runje wo šrijedž žyleho twarjenja dwē bydle ša podružnikow. Delka pschi šemi mamy w hłownym dotal wopišanim džēle hišččže tjoje šhlamy še škladami. Š druhim mjenšchim 24 m došhim a jenož 7½ m hłubokim džēle šu šchtwore šhlamy še škladami a w kóždym tych šškoch pošhodow štej dwē bydle. Duž mamy w žylm twarjenju 8 šhlamow a nimo inter- nata 9 bydłow.

Tajki je projekt Ššerbškeho Domu, kiž ma byč widomne šrijedžišchčžo žyleho Ššerbowštwā, wšchēch šerbškich towarštwow a š žyla wšchēch próžowanjow ša šdžerženje šerbšesje rēcže a šerbšesje konservativneje myšle, ša hajenje dobrých šerbškich počinkow a wasčnjow a ša pošbēhnjenje šerbškeho ratarštwā a hospodarštwā w burškich towarštwach a lutowarňjach. Š twarjenju našcheho domu šlušchjeja pač pschede wšchēm pjenješy a to wjele pjenješ.

Tajke pjenješy čžemy nadobycz š dobrowólnyimi darami, š lotteriju a wudacžom podžēlnych liščžinow. Tu pač prošmy wšchēch horlitnych Ššerbow a pschecželow Ššerbowštwā wo bohate dobrowólne dary ša Ššerb. Macžicžny Dom. Twaricž nētko hnydom dyrbimy, še šanječanjom abo š wotštorčowanjom byčmy žyle Ššerbowštwō šahanibili; pschetož žyle město wo našchim ša- pschēhnjenju wē. A hdyž kóždy wubjeršownik, kóždy dowērnik, haj kóždy šobuštaw Macžizny Ššerbšesje šo po možnosčiji tručže ša našch projekt stara a še wšchēmi duchownymi, čžēlnymi a pjenješ- nyimi mozami twar noweho Macžicžneho Doma špēčuje, dyrbi šo nam š pomožu Božej našche wotmyšlenje š čžesčiji a š wužitku Ššerbowštwā poradžicž.

W Budyšchinje, 1. januara 1894.

Šan Bartko, pschedšhnda twarškeho wubjerka „Macžizny Ššerbšesje“.

„Šomhaj Bōh“ je wot nētkā niz jenož pola knješow duchownych, ale tež we wšchēch psche- dawarňjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na šchtwórcž lēta placži wón 40 ny., jenotliwē čžižla šo po 4 ny. pschedawaju.